

CONTRIBUȚIA ROMÂNIEI, ÎN CALITATE DE ȚARĂ MEMBRĂ A COMISIEI INTERNAȚIONALE PENTRU PESCUITUL ÎN ATLANTICUL DE SUD-EST/ICSEAF, LA CUNOAȘTEREA ȘI EXPLOATAREA DURABILĂ A RESURSELOR HALIEUTICE REGIONALE

*Dr. Nicolae C. PAPADOPOL **,

*Dr. ing. Neculai IUREA ***

Introducere

Zona Atlanticului de Sud-Est, în limitele arealului FAO₄₇, cu corecturile aplicate de Convenția Internațională pentru protejarea resurselor biologice regionale (1969-Roma), a reprezentat în anii '70-'80 ai secolului XX o arie de interes major pentru flota de pescuit expediționar a României.

Reașezările de competențe juridice ale anului 1990 care au schimbat statutul zonei și accesibilitatea cu exploatarea în regim internațional, inclusiv mutațiile în managementul CRPO – Compania de Pescuit Oceanic Tulcea, au dus la părăsirea acestui areal de pescuit de către România. Am considerat necesară o trecere în revistă, istorică, a activităților românești pe aceste latitudini. Se aduce un omagiu personalității remarcabile a regretatului Florin Gabriel Mărculescu, președinte a Comitetului permanent pentru controlul internațional – ICSEAF în perioada 1982-1986, reprezentant al României în structura plenipotențiarilor Comisiei internaționale.

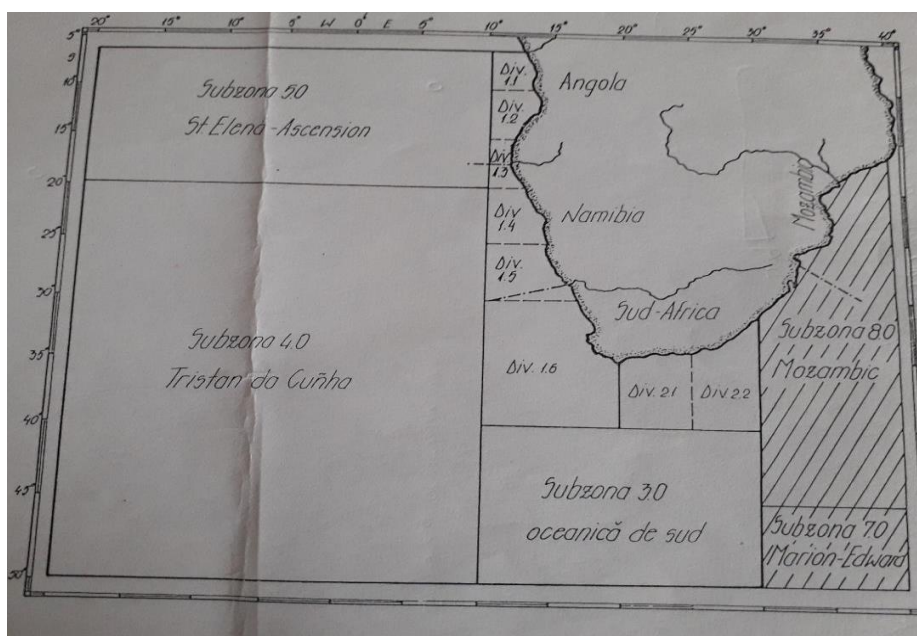
1. Delimitări și subîmpărțiri geografice, competențe juridice regionale

Interesul crescând al marilor flote de pescuit expediționar ale Europei și Asiei pentru punerea în valoare a resurselor pescărești ale Africii atlantice australe, în contextul tendinței de reconsiderare a condițiilor de practică a pescuitului în Atlanticul de Nord sau chiar în Atlanticul Central de Est, au impus la finele anilor '60 o regândire pe plan internațional a accesului la resursele acestei noi arii. În acest sens, la 23.10.1969 este adoptată la Roma, sub auspiciile FAO, Convenția internațională pentru protecția resurselor biologice ale Atlanticului de Sud-Est (Papadopol, Oruna – 1984, ICSEAF – 1984 a,b). În conformitate

* Liga Navală Română.

** Universitatea Maritimă Constanța.

cu cele stabilite de Convenție, la 24.10.1971 se constituie organismul executiv al înțelegerii, Comisia Internațională pentru pescuitul în Atlanticul de Sud-Est/ICSEAF, cu sediul la Madrid. Din această structură au făcut parte un număr de 17 țări semnatare (Papadopol, Leonte – 1989/ICSEAF – 1984 a,b). România devine țară membră la 18.08.1977. Din punct de vedere spațial, aria ICSEAF cuprinde zona FAO₄₇ (6°-50°S/20°W-30°E), cu unele corective la frontiera de est, unde se include un segment al zonei FAO₅₁, spațiul maritim mozambican. Din raționamente de statistică a capturilor, dar și de geografia și zoogeografia regională, sunt acceptate o serie de subîmpărțiri (fig.1) (Papadopol - 1991).

*Fig. 1 Subîmpărțirile zonei de competență a organismului internațional ICSEAF
(după Wysokinski – 1988, Savini – 1991)*

În zona de platou continental – versant, de maxim interes al exploataării au loc o serie de reasezări a ariei de interes pentru exploatarea în regim internațional, după extinderea în 1975 a zonei de competență a Angolei la 200 Mm iar în 1977, a Republicii Sud Africane (Papadopol, Oruna – 1984).

În noile condiții, exploatarea în regim internațional se restrânge la aria de platformă continentală – versant a Namibiei în limitele 17°17'-27°38'/10°00'E. Se institue o arie de protecție costieră de 13,5 Mm, ulterior extinsă la 20 Mm la sud de 23° S (Papadopol, Leonte – 1989, Papadopol – 1998, 2012).

Pe plan regional, la 21.03.1990 Namibia își declară independența și dispune extinderea ariei de competență națională la 200 Mm, încheind prin aceasta o perioadă de 28 de ani de management internațional regional. Drept urmare, la 31.08.1990 încetează activitatea ICSEAF prin acordul plenipotențiarilor țărilor semnatare ale Convenției (Papadopol - 1991, Papadopol și colab.- 2018). Competențele regionale cu privire la managementul resurselor pescărești sunt în prezent transferate țărilor limitrofe Atlanticului de Sud-Est, acordul de cooperare bilaterală fiind instrumentul juridic de bază în accesarea exploatării de către terți.

Coordonarea eforturilor țărilor din regiune se desfășoară sub auspiciile Comunității Economice Sud-Africane (SADC), organism regional ermetizat, rezervat exclusiv țărilor din regiune (Papadopol – 2012).

În domeniul exploatării pescărești, ICSEAF-ul a instituit prevederi privind pescuitul specializat, nivele de extracție și cote anuale, sisteme de raportare a capturilor, arii de pescuit protejate dar și măsuri de control internațional, cu măsuri punitive de sancționare a infracțiunilor (Papadopol, Leonte – 1989).

Acest organism a promovat programe anuale de cercetare halieutică, susținute prin contribuții ale țărilor membre, a publicat rezultatele acestor investigații, a monitoring-ului statistic al costurilor și al materialului de eșantionaj biologic, inclusiv deciziile manageriale etc (ICSEAF 1972-1990). Pentru cazul țărilor est-europene a funcționat de asemenea și sistemul de cooperare instituit în structurile operative ale Acordului de Pescuit Maritim – 1962/Varșovia, în speță prin grupul experților ICSEAF de la Burgas/Bulgaria (Papadopol - 2012, Papadopol, și colab.- 2018).

2. Participarea României la exploatarea pescărească

Începutul activităților de pescuit expediționar ale României în Atlantic au fost legate în primul rând de accesul la exploatarea zonelor de pescuit ale Atlanticului de Nord, dar și a zonei nord-vest africane, mai apropiată de porturile de bază ale flotei și cu condiții mai bune pentru

operațiuni de realimentare, reparații și întreținere a navelor (Papadopol - 1998, 2012).

Tabelul 1 Rezultatele activității de pescuit expediționar a României în aria ICSEAF în perioada 1970-1990 (Papadopol-1998)

Anul	Captură (tone)	Nr. nave	Anul	Captură (tone)	Nr. nave
1970	3.317	3	1982	81.471	14
1971	2.846	4	1983	125.556	18
1972-1975	activitate	întreruptă	1984	117.876	18
1976	7.934	9	1985	78.485	17
1977	5.843	5	1986	108.875	14
1978	31.307	11	1987	66.678	16
1979	73.898	21	1988	51.398	10
1980	32.986	16	1989	56.633	11
1981	41.084	10	1990	11.589	8

Tabelul 2 Dominanta principalelor specii ale pescuitului în captura flotei românești, aria ICSEAF, perioada 1970-1990 (Papadopol-1998)

Anul	Ponderea principalelor specii (%) la captura generală		
	<i>Trachurus capensis</i>	<i>Merluccius</i>	<i>Varia</i>
1970	48.51	36.81	14.68
1971	37.21	40.53	22.26
1972-1975	Întreruperea activității de pescuit		
1976	71.63	14.08	14.29
1977	56.39	41.76	1.85
1978	86.89	11.71	1.4
1979	91.09	5.92	2.99
1980	88.12	11.68	0.2
1981	97.83	0.67	1.5
1982	91.68	7.63	0.69
1983	92.58	5.81	1.61

1984	91.55	7.31	1.14
1985	90.39	9.51	0.1
1986	89.66	7.76	2.58
1987	99.94	0.01	0.05
1988	90.94	4.29	4.76
1989	90.09	2.93	6.97
1990	62.13	30.06	7.81

O primă misiune exploratorie are loc în vara australă a anilor 1970-1971, cu 4 nave operaționale care realizează o captură generală de 6163 t. Este remarcabil faptul că, în această formulă nava B22 „Marea Neagră”, realizează un plin de captură într-o lună, dar din păcate, marșul dinspre țară spre zonă și invers, pe durata a 2 luni, a devenit un handicap în bilanțul economic al voiajului.

Până la asigurarea cu mijloace logistice proprii, devenită obligatorie în condițiile date, activitatea românească în zonă încetează, fiind reluate în forță în semestrul 2 al anului 1976, din momentul în care a existat o disponibilitate de mijloace de transport (Papadopol - 2012, Papadopol și colab.- 2014). Începând cu anul 1978, zona este încadrată cu un număr important de nave operaționale (între 11-21 nave /an), cu realizări substanțiale; în anii 1983 și 1984 se realizează un vârf de captură de peste 100 mii t/an, repetat și în 1986, reprezentând un procentaj de peste 70% din captura anuală a pescuitului românesc la Ocean. În structura pescuitului, începând din 1977 domină stavridul sud-african (*Trachurus capensis*), într-o proporție de peste 90%, merluciul (*Merluccius capensis*, *M. paradoxus*), constituindu-se într-o specie complementară (tabel 1-2 Papadopol-1992, 2012).

Flota națională de pescuit expediționar și-a concentrat activitatea operațională, în anii 1977-1990, în sectorul 17°17'-25°00'S/10°00'E, acțiunile de pescuit la sud de 25°00'S fiind limitate în perioada de început a anilor dinainte de 1977 (Papadopol - 1998, 2012). Activitatea de pescuit în anul 1990 este limitată la perioada ianuarie-martie, până la declararea independenței Namibiei. Ea a încetat în zona de control a noului stat dar a continuat practic în larg pe Nord Bank (26°46'S/8°40'E), formațiune aparținând complexului Creasta Balenelor unde, nava STW „Rodna”, realizând o acțiune de prospectare în martie-aprilie 1990 (Papadopol – 1991 b, Papadopol și colab.- 2018).

După anul 1990, în perioada 1997-1998, nava STW „Dîmbovița”, revine în zonă în baza unui aranjament bilateral, sub managementul unei

societăți eleno-române și pavilion Honduras. Nefiind asigurate o serie de condiții logistice, nava este abandonată de către echipaj în rada exterioară a portului Walvis Bay, fiind ulterior pierdută definitiv (Papadopol-2012).

Sub aspectul numărului de nave dislocat în zonă, a capturilor realizate, România s-a situat în anii '80 printre marii pescuitori ai regiunii, alături de Republica Sud-Africană, fosta URSS, Spania și Polonia (ICSEAF 1980-1989).

3. Contribuția cercetării halieutice românești la cunoașterea regională

Activitatea de cercetare privind resursele biologice ale Atlanticului de Sud-Est, cunoașterea condițiilor ambientale regionale, inclusiv aprecierea impactului exploatării, cunoașterea condițiilor de formare și menținerea aglomerațiilor pescuibile și prognoza evoluției lor spațiale, pe durată scurtă și medie, au făcut obiectul de preocupare a unui nucleu de cercetare special, parte a Institutului Român de Cercetări Marine. Această activitate, începută cu modestie în 1970-'71, a căpătat substanță prin continuitate, calitate și amploarea investițiilor în perioada anilor 1980-1990, ca un răspuns corespunzător pe plan național dar și pentru nevoia unui răspuns la obligațiile internaționale ale României (Papadopol-1998).

Programele de cercetare halieutică în zonă s-a înscris în efortul promovat de ICSEAF și au constituit contribuția națională la fondul internațional de date. În mod egal, programele românești de cercetare, rezultatele științifice s-au constituit în contribuția națională la activitatea în comun în cadrul structurilor funcționale ale Comisiei Mixte de aplicare a Acordului de Pescuit Maritim-Varșovia/1962 (Papadopol – 1988-'89, Papadopol și colab.- 1988).

Cu participarea nemijlocită a nucleului de specialiști ai IRCM-Constanța, partea română realizează un număr de 38 de misiuni de cercetare în zona de competență ICSEAF, în majoritate cu nave sub pavilion național, degrevate parțial sau total de sarcini productive sau, aflate sub monitorizare a activității de producție în scop științific (tabelul 3, Papadopol-1992, 1998, 2012, 2018).

Efortul principal de cercetare s-a realizat în perioada 1980-1990 când, s-au efectuat 34 de misiuni, din care 30 - expediții în aria namibiană. Această mobilizare a efortului, bazată pe o excelentă conlucrare între armatorul flotei CRPO-Tulcea și institutul de cercetări, a permis acoperirea cu observații științifice a unor cicluri anuale complete

(cu continuitate de la un an la altul). Aria activităților de cercetare a cuprins perimetrul 17°17'-27°30'S/10°00'E, în limitele izobatelor de 80-650 m, ocazional spre larg, până deasupra adâncimilor de 2000 m. Toate misiunile perioadei 1980-1990, cu nave românești, au fost nominalizate în programele comune ICSEAF, fiind asociate adesea cu misiuni de inspecție internațională sau cu sarcini prospective de evaluare a rezervelor de tineret de merluciu/stavrid ori de promovare a unui pescuit specializat de merluciu (tabel 1, Papadopol-1998, 2012). Aceste expediții au fost cuprinse și în planurile de colaborare ale Acordului de Pescuit Maritim-1962/Varșovia (Papadopol și colab.- 2018). Se consemnează de asemenea, câteva misiuni în aria de larg a ICSEAF cu scop biooceanologic dar și de prospectare pescărească (Papadopol și colab.- 2018):

- În aria subantarctică (40°00'-55°00'S/30°00'E-20°00'W), sub auspiciile programelor Acordului de Pescuit Maritim-1962/Varșovia, s-au efectuat 2 misiuni speciale de evaluare a resurselor de krill și pești pelagici (perioada marti-aprilie 1980), cu nava românească STW „Tîrnava,, și o a-II-a în perioada ianuarie-februarie 1982 cu nava RTMS „Patriot,, din Kaliningrad/exURSS, aceasta având asigurată și o prezență românească (Papadopol și colab.- 2018 a,b);
- În aria complexului muntos submarin *Creasta Balenelor*, s-au realizat de asemenea 2 misiuni expediționare în perioada ianuarie-februarie 1982, pe bancurile sale de sud (30°14'-33°19'S/2°08'E-2°37'E) și în martie-aprilie 1990, pe Nord Banc (20°40'S/8°40'E). Prima expediție a fost întreprinsă la bordul RTMS „Patriot,, -Kaliningrad iar cea de a-II-a, la bordul navei STW „Rodna,, (Papadopol 2014, 2018).

În perioada 1980-1990, s-au efectuat la bordul navelor expediționare 133.705 observații climatice și hidrologice, în medie 12.021 observații/an, sau 1.140/lună. Pe baza datelor proprii, IRCM în colaborare cu ICEFCOT-București, a realizat 2 ediții (1981 și 1990), de hărți de pescuit pentru întreg sectorul namibian. Iar în anul 1982, în cooperare cu partea rusă, s-a întocmit o serie de planuri-situație pentru bancurile subantarctice cât și ale complexului *Creasta Balenelor* (Papadopol – 1998, Papadopol și colab.- 2018 a,b). În ceea ce privește ecologia și distribuția spațială a faunei ihtice, s-au avut în vedere un număr de 258 de specii, reprezentând ½ din fauna locală de 490 specii, ceea ce a permis elaborarea unui determinant al speciilor locale, cu

multe informații originale (Papadopol și colab.– 1991, Bianchiș.A.-1993).

Tabelul 3

Expedițiile de cercetare-prospectare realizate de România în regim propriu sau în cooperare, în zona Oceanului Atlantic de Sud-Est, în perioada 1970 - 1990

(Papadopol - 1992)

Anul	Perioada	Sectorul (diviziunea/ subzona)	Nava / navele	Caracterul misiunii, program prioritar
A. Subzona continentală 1.0.				
1970-1971	august-martie	1.3. - 1.6.	GALAȚI	prospectare halieutică, cercetări biologice
1972-1975	înterupere activitate			
1976-1977	decembrie-februarie	1.3. - 1.5.	GALAȚI	prospectare halieutică, cercetări biologice
1978	martie - mai	1.3. - 1.4.	Stw. CĂLIMAN	prospectare halieutică, cercetări biologice
1979	iunie-decembrie	1.3. - 1.4.	Stw. CERNA DORNA	prospectare halieutică, condiții ambientale și cercetări ihtiologice
1980	aprilie	1.3.	Stw. TÂRNAVA	prospectare halieutică, cercetări biologice
	aprilie-august	1.3. - 1.4.	B419 INĂU	nominalizare ICSEAF, prospectare halieutică, pescuit de sondaj pentru tineret, condiții ambientale, hidrografie, cercetări ihtiologice, ornitologice și mamologice, schimb de informații - coordonare
	august-decembrie	1.3. - 1.4.	Stw. JUIA și TÂRNAVA B22 NEGOIU și RAZELM	nominalizare ICSEAF, prospectare halieutică, condiții ambientale, hidrografie
1981	ianuarie-aprilie	1.3. - 1.4.	Stw. TÂRNAVA	nominalizare ICSEAF, prospectare halieutică, cercetări ihtiologice
	mai-august	1.3. - 1.4.	B22 NEGOIU	nominalizare ICSEAF, prospectare halieutică, condiții ambientale, cercetări ihtiologice
	septembrie - decembrie	1.3. - 1.4.	B419 SEMENIC	nominalizare ICSEAF, pescuit de sondaj pentru tineret, prospectare halieutică, cercetări ihtiologice

1982	ianuarie-mai	1.3. - 1.4. B419 SEMENIC	B419 SEMENIC B22 SINOE	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații - coordonare
	martie	1.3.	R/V-RTMS PATRIOT	program bilateral, prospec-tare halieutică în aria de larg, schimb de informații - coordonare
	iunie-septembrie	1.3. - 1.4.	Stw TÂRNAVA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	octombrie - decembrie	1.3. - 1.4.	Stw PARÂNG	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice și ma-mologice
1983	ianuarie	1.3. - 1.4.	Stw PARÂNG	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice și ma-mologice
	februarie - mai	1.3. - 1.4.	B419 MÂNDRA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	iunie-septembrie	1.3. - 1.4.	B419 MÂNDRA	nominalizare ICSEAF, pescuit specializat de merluciu, pescuit de sondaj pentru tineret, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, ornito-logice și mamologice, schimb de informații - coordonare, inspec-ție internațională
	octombrie - decembrie	1.3. - 1.4.	Stw DORNA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
1984	ianuarie-martie	1.3 - 1.4.	Stw DORNA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	aprilie-iulie	1.3. - 1.4.	B419 MÂNDRA	nominalizare ICSEAF, pescuit specializat de merluciu, pescuit de sondaj pentru tineret, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, ornito-logice și mamologice, schimb de informații - coordonare, inspec-ție internațională
	august-noiembrie	1.3. - 1.4.	Stw DORNA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice

1984	decembrie	1.3. - 1.4.	Stw DORNA	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice
1985	ianuarie- aprilie	1.3. - 1.4.	Stw DORNA	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice
	mai- octombrie	1.3. - 1.4.	B419 INĂU	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice și ma- mologice
	noiembrie- decembrie	1.3. - 1.4.	B419 CLĂBUCET	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații
1986	ianuarie	1.3. - 1.4.	B419 CLĂBUCET	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații
	februarie- mai	1.3. - 1.4.	B419 CLĂBUCET și INĂU	nominalizare ICSEAF, pescuit specializat de merluțiu, pescuit de sondaj pentru tineret, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice, ornito- logice și mamologice, schimb de informații - coordonare, inspec- ție internațională
	iunie- octombrie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice
	noiembrie- decembrie	1.3. - 1.4.	B419 INĂU Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice
1987	ianuarie	1.3. - 1.4.	B419 INĂU Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice
	februarie- mai	1.3. - 1.4.	Stw RODNS CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații
	iunie - octombrie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec- tare halieutică, condiții ambien- tale, cercetări ihtiologice

1987	noiembrie-decembrie	1.3. - 1.4.	B22 CRIȘ și RAZELM	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații - coordonare
1988	ianuarie-mai	1.3. - 1.4.	B22 CRIȘ și RAZELM	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații - coordonare
	februarie-mai	1.3. - 1.5.	B419 IEZER	nominalizare ICSEAF, pescuit specializat de merluciu, expe-rimentare traul de fund, pescuit de sondaj pentru tineret, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, hidrografie, cercetări ihtiologice, ornitologice și ma-mologice, schimb de informații - coordonare, inspecție interna-țională
	mai-septembrie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	septembrie-decembrie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB, B419 CLĂBUCET	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
1989	ianuarie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB, B419 CLĂBUCET	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	februarie - iunie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	iulie - noiembrie	1.3. - 1.4.	Stw CRIȘUL ALB	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, schimb de informații
	noiembrie-decembrie	1.3. - 1.4.	Stw RODNA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
1990	ianuarie	1.3. - 1.4.	Stw RODNA	nominalizare ICSEAF, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice
	ianuarie-aprilie	1.3. - 1.6.	Stw CRIȘUL ALB, RODNA B419 CLĂBUCET	nominalizare ICSEAF, pescuit specializat de merluciu, prospec-tare halieutică, condiții ambien-tale, cercetări ihtiologice, ornitologice, mamologice, schimb de informații - coordonare, inspecție interna-țională

B. Subzona de larg 5.0.

1990	martie - aprilie	5.0. (N-Creasta Balenelor	Stw RODNA	program național, prospectare halieutică, pescuit specializat de beryx, condiții ambientale, cercetări ihtiologice, schimb de informații, inspecție internațională
------	------------------	------------------------------	-----------	--

C. Subzona de larg 4.0. - 3.0.

1980	ianuarie-martie	3.0. - 4.0. (subantartica)	Stw TÂRNAVA	program internațional, prospectare halieutică, pescuit specializat de krill, cercetare complexă bioceanologică
1982	ianuarie - martie	3.0. - 4.0. (subantartica și Creasta Balenelor	R/V-RTMS PATRIOT	program internațional și bilateral (rus-român), cercetare complexă bioceanologică, prospectare halieutică, condiții ambientale, hidrografice

Pentru supravegherea stării rezervelor, a evoluției anuale, s-au urmărit 39 de specii repartizate la 24 de familii; 12 ordine și 2 clase ale grupului Pisces. În cazul unui grup de 5 specii de mare interes pentru exploatare, s-a urmărit prin metode statistice corespunzătoare, dinamica rezervei anuale și a structurii populațiilor.

Materialul de *eșantionaj* biologic utilizat în studiul populațiilor a însumat 342.407 măsurători biometrice și gravimetrice, din care 35,76% au fost utilizate pentru citiri de vârstă, cu o metodologie originală iar 84,7% în stabilirea raportului între sexe, sesizarea momentului și intensității reproducerii, evoluția hrănirii la speciile de interes. În colaborare cu Universitatea și SeaFisheries Institute din Cape Town, s-au derulat o serie de programe privind avifauna ihtiofagă locală, efectele pescuitului industrial asupra populației locale de focă de Cap (*Arctocephalus pusillus*), a migrațiilor acestor componente ale ecosistemului (Papadopol și colab.– 2007, 2011). Menționăm de asemenea, realizarea unor importante lucrări de analiză biochimică, cu evaluare valorii alimentare a speciilor de interes.

Între anii 1980-1986, s-au realizat un număr de 6 misiuni de evaluare a rezervelor de tineret de stavrid-merluciu, cu efectuarea unui

pescuit cu ochiul de plasă la sacul de traul redus la $2a = 50$ mm prin aprobarea secretariatului executiv al ICSEAF.

De altfel, în perioada februarie-mai 1988, nava B419 „Iezer,, a experimentat un traul de concepție românească pentru pescuitul de merluciu (Papadopol – 1998, 2014). Un rol aparte de punere în valoare a efortului de cercetare desfășurat de România în această zonă, l-a jucat practica unui schimb intens de informații științifice realizat prin intermediul structurilor funcționale ICSEAF sau ale Acordului de Pescuit Maritim-Varșovia/1962, cât mai ales prin schimbul operativ de date zilnice realizat cu navele flotelor străine, cu navele de cercetare ale partenerilor externi dar, și cu navele antrenate în inspecția internațională.

Toate acestea au permis punerea în practică a unor prognoze de scurtă durată, la 2 zile, complementare prognozelor trimestriale editate de IRCM cu rol informativ (Papadopol – 1998, Papadopol și colab.-2018). Acest efort a avut în vedere, în principal, creșterea gradului de poziționare a flotei naționale dar, și de creștere a prestigiului internațional, prognozele operative având și un caracter de schimb de informații de specialitate. După cum s-a menționat, România a jucat un rol important în organizarea și desfășurarea sistemului internațional de control, în principal prin transferarea acestei obligații la nivelul cercetării naționale, cu sprijinul echipelor de coordonare a flotei de sud.

Astfel, au fost întreprinse acțiuni de asistență juridică pe zonă, de prevenire a actelor de încălcare a legislației ICSEAF dar și de întărire a prezenței românești în corpul de inspectori ai organizației. Nave românești autorizate de Secretariatul Executiv ICSEAF, cu inspectori internaționali acreditați au inspectat nave sub pavilion Spania, Portugalia, Italia, Israel, Bulgaria, Polonia, Cuba, exURSS, Japonia și Sud-Coreea. Inspectorii români au realizat o colaborare eficientă cu inspecția exURSS și RSA – principalii *actori* în domeniu.

Volumul de date și informații științifice, calitatea și diversitatea lor, efortul susținerii unui program științific prestigios, înscrierea activă în efortul controlului internațional, la nivelul anilor 1980-1990, au situat România pe o poziție fruntașă în rândul țărilor membre ICSEAF, alături de RSA, exURSS și Spania (Papadopol – 1989, Papadopol și colab.-2018).

4. Activitatea diplomatică regională a României

Este remarcabil faptul că, în perioada 1980-1990, de angajare efectivă și la un înalt nivel de explorare și exploatare a zonei de

competență ICSEAF, România a fost prezentă la toate reuniunile anuale ale plenului plenipotențiarilor, din fiecare decembrie, cu delegații puternice, reprezentate de factori de decizie în pescăria națională. Pentru o perioadă, între anii 1982-1986, regretatul jurist Florin G. Mărculescu a fost președintele comitetului permanent pentru controlul internațional, fiind considerat de către colegii din structura ICSEAF, ca una din persoanele cele mai active, un excelent apărător al intereselor României. Dealtfel, România devenise un important membru al grupului experților ICSEAF din cadrul structurilor Acordului de Pescuit Maritim – Varșovia 1962 (Papadopol – 1998), cu o participare meritorie în perioada 1986-1990. Nu în ultimul rând, este de menționat contribuția României în cadrul Comitetului ONU pentru decolonizarea Namibiei unde, ambasadorul Petre Vlăsceanu a asigurat vicepreședinția organismului.

În noile condiții însă, de după 21 martie 1990, generată de închiderea exploatației în regim internațional și ulterior desființarea ICSEAF, cercetarea științifică a încercat menținerea interesului pentru zonă, reîntoarcerea flotei prin negocierea și punerea în exercițiu a mecanismelor unui acord bilateral.

În această misiune s-au implicat major diplomații români care s-au succedat la conducerea ambasadei române de la Windhoek/Namibia, ambasadorii Petre Vlăsceanu, Mihail Montanu și Luminiță Florescu.

Involuția flotei naționale după 2007, pierderea navelor, au impus încetarea demersurilor în zonă. Acțiunea din perioada 1997-1998 cu nava „Dîmbovița”, nu a avut suportul diplomatic necesar și nici canalele de comunicații adecvate pentru punerea în valoare a informațiilor deținute de cercetarea românească de profil (Papadopol – 1998).

Concluzii

De a lungul întregii perioade a anilor 1970-1990, mai puțin în intervalul 1973-1975 de întrerupere fortuită a activităților productive în această arie, a Atlanticului de Sud-Est, flota de pescuit expediționar a României a fost o prezență activă, importantă între cele 17 țări de pavilion ale Comisiei Internaționale pentru Pescuit/ICSEAF.

Capturile realizate de această flotă au reprezentat în anii '80 până la și peste 70% din sumumul de captură a pescuitului oceanic românesc.

Corespunzător cerințelor operaționale ale flotei, România și-a dezvoltat un puternic compartiment de cercetare halieutică îndepărtată, parte componentă a IRCM-Constanța. Cercetările s-au remarcat prin pragmatism, acuratețe, diversitate în abordare cât și efortul de realizare a

unor programe. Acestea au răspuns în egală măsură cerințelor naționale, ale flotei dar și reprezentării corespunzătoare a României în cadrul ICSEAF și Acordului de Pescuit Maritim-1962/Varșovia, structuri în care țara noastră s-a constituit membră cu drepturi depline. Lucrarea face parte dintr-o serie de contribuții la cunoașterea istoriei unei flote de pescuit oceanic – segment important al Marinei Civile Române, flotă peste care s-a întins repede, poate prea repede, ceața uitării.

***THE CONTRIBUTION OF ROMANIAN, A MEMBER OF THE
INTERNATIONAL FISHING COMMISSION FOR THE SOUTH
ATLANTIC/ICSEAF, TO THE RESEARCH OF WISELY
EXPLOITATION OF THE FISHING RESOURCES THERE***

Keywords: fishing, South Atlantic, Commercial Fleet

The South-East of the Atlantic Ocean, in the limits of the FAO area, established by the International Convention for the protection of regional fishing resources (Rome 1969) was in the '70s and '80s of great interest for the Romanian fishing fleet.

BIBLIOGRAFIE

1. Bianchi G., Carpenter E.K, Roux P.J., MollyJ.F., Boyer J.M.- 1993, „The living marine resources of Namibia,, NORAD-FAO, Roma, pp 240;
2. ICSEAF-1972/1989; „StatisticalBulletin,, ICSEAF, Madrid, t1-17, pp var;
3. ICSEAF-1973/1990; „ProcedingsandReports of Meetings,, ICSEAF, Madrid, t1-18, pp var;
4. ICSEAF-1973/1988; „SamplingBulletin,, ICSEAF, Madrid, t1-16, pp var;
5. ICSEAF-1974/1989; „Collection of ScientificPapers,, ICSEAF, Madrid, t1-18, pp var;
6. ICSEAF-1984 a; „Handbook of Basic Texts,, ICSEAF, Madrid, pp 86;
7. ICSEAF-1984 b; „Handbook of regulatorymeasures,, ICSEAF, Madrid, pp 49;
8. Papadopol C.N., Oruna Șt.-1984, „Tendințe actuale în evoluția condițiilor cadrului juridic de practică a pescuitului expediționar

- în aria Oceanului Atlantic de Sud-Est,, Buletinul Institutului de Marină, 1984, p1-21;
9. Papadopol C.N.-1984, „Raport of Romanian participation in fisheries resources and international enforcement in the ICSEAF area, 1985-1987,, ICSEAF/89/Gen.boc.no1, pp25;
 10. Papadopol C.N., Leonte E.-1989, „Compendium de legislație ICSEAF,, ed. 2 (1972-1989), Halieutica no4 (52), supl, pp113;
 11. Papadopol C.N., Leonte E., Radu Gh.-1990, „Raport national de la Roumanie concernant la peche et les recherches holieutiques deroules dans la zone de la Convention en 1989,, ICSEAF/90/Gen. Doc., pp12;
 12. Papadopol C.N.-1991,-,„Subîmpărțirile zoogeografice ale Oceanului Atlantic de Sud-Est,, Halieutica no1 (57), p 33-96;
 13. Papadopol C.N., Maxim C., Leonte E., Zaharia D.-1991, „Principalele specii de pești și cephelopode din zona Oceanului Atlantic de Sud-Est,, ed. Porto Franco, Galați, pp 58;
 14. Papadopol C.N.-1998, „Studiul sistematic, zoogeografic și populațional al faunei ihtiologice a Oceanului Atlantic de Sud-Est. Date privind rentabilitatea exploatării pescărești industriale,, Academia Română, București, pg. 400;
 15. Papadopol C.N.-2005, „Trei decenii de cercetare halieutică românească în Oceanul Atlantic de Sud-Est,, Marea Noastră no4 (57), pg. 15-17;
 16. Papadopol C.N., Curlișcă A., Făgădău D.-2007, „Contribuții la cunoașterea focii de Cap (*Arctrocephalus pusillus*), din apele de platformă continentală a Namibiei/Atlanticul de Sud-Est,, Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile, Chișinău, p 49-50;
 17. Papadopol C.N., Curlișcă A., Mănăstireanu A.-2011, „Contribuții la cunoașterea faunei ihtiologice thalasobatieale de pe bancurile lanțului muntos Creasta Balenelor,, Probleme actuale ale protecției și valorificării durabile, Chișinău, p 183-194;
 18. Papadopol C.N.-2012, „Contribuția României la cunoașterea și gestionarea resurselor biologice ale Atlanticului de Sud-Est,, Buletinul Științific al Centrului de Cercetări ale Forțelor Navale, an VII, 2012, pg. 183-185;
 19. Papadopol C.N., Curlișcă A., Grosu M.-2014, „Evoluția efectivelor și structurii pe tipuri de nave, a flotei românești de

- pescuit oceanic,, Dunărea și Marea Neagră în spațiul euro-asiatic, Editura Muzeului Marinei Române, II, Constanța, p 282-298;
20. Papadopol C.N., Iurea N., Văduva I.-2018, „Contribuții românești la cunoașterea resurselor de pește ale spațiului subantarctic-antarctic al Oceanului Atlantic,, Dunărea și Marea Neagră în spațiul euro-asiatic, Editura Muzeului Național al Marinei Române, II, Constanța, p 496-503;
21. Papadopol C.N., Curlișcă A., Taras V., Arhipov G.A., Neskrov A.A., Konstantinov V.V., Zaharia D., Dumitrescu V.-2018, „Sovetsko-rumînscoe sotrudnicestvo voblostiosnoventia rîbnîh resursor Iujnoi Atlantiki,, Trudî AtlantniRo, Kaliningrad, tom 2, no1 (5), p 47-60.